

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/76/2016
Identifikačné číslo spisu: 3115010366
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3115010366.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému G. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 30. januára 2017 v Bratislave o dovolaní obvineného G. T. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. apríla 2015, sp. zn. 3To/18/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie obvineného G. T. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 12. marca 2015, sp. zn. 2T/29/2015, ktorému predchádzalo prijatie vyhlásenia obvineného G. T., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, uznal tohto vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., ktorý spáchal tak, že minimálne od augusta 2013 do 24. septembra 2014 od nestotožnených osôb bývajúcich v Trenčianskom kraji neoprávnene nakupoval omamné a psychotropné látky, a to konkrétne prvými v nezistenom množstve, ktoré následne neoprávnene prechovával v F. na E. ulici č. X, v byte č. XX na X. poschodí, a prevážal osobným motorovým vozidlom zn. H. Octavia, zelenej metalízy, ev. č. F., a osobným motorovým vozidlom zn. VW Polo, zelenej metalízy, ev. č. F., do mesta Trenčín, kde ho predával konečným spotrebiteľom, pričom 24. septembra 2014 v čase od 22:45 hod. bola na základe príkazu Okresného súdu Trenčín pod č. konania OS TN-V-22/2014-TP-4 u neho vykonaná domová prehliadka, pri ktorej bolo v horeuvedenom byte nájdené 2782 mg metamfetamínu s priemernou koncentráciou 15,7% hmotnostných metamfetamínu, čo zodpovedá 11 - 44 obvykle jednorazovým dávkam drogy na základe vypracovaného znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2014/13868, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. l/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere päť rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obvineného a smerujúceho iba proti výroku o treste Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež „krajský súd“) rozsudkom z 22. apríla 2015 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák. a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému G. T. a jeho obhajcovi doručený 4. mája 2015, podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu 18. júla 2016 dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., obvinený v podstate tvrdí, že jeho právo na obhajobu bolo porušené od samotného začiatku v tom, že zo strany vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície Trenčín došlo zámerne k použitiu miernejšej kvalifikácie skutku ako zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., hoci už z jeho výpovede ako osoby podozrivej bolo zrejmé, že v danej veci išlo o predaj omamných látok „viacerým osobám“. V dôsledku toho bol ako obvinený zavádzaný v tom, že nepotrebuje od samotného počiatku prípravného konania obhajcu. V tejto súvislosti dovolaateľ odkazujúc na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky zdôraznil, že prístup k obhajcovi musí byť zabezpečený od prvého okamihu, ako je podozrivý vypočúvaný políciou, s tým, že do práva na postavenie obhajoby bude v zásade nenávratne zasiahnuté, ak sú na odsúdenie využité usvedčujúce výpovede uskutočnené počas policajného vypočúvania bez prístupu k obhajcovi, pričom bez úplného uplatnenia práva na obhajobu vo všetkých jeho prejavoch a v jeho úplnom zákonnom vyjadrení nemožno hovoriť o dosiahnutí spravodlivosti.

V rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namieta dovolaateľ, že obvinenie mu bolo vznesené pre jediný z čiastkových útokov a to iba za zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. Na možnosť prísnejšej kvalifikácie síce bol upozornený, zákon ale podľa neho vyžaduje pri nových čiastkových útokoch, ktoré vyšli najavo v priebehu vyšetrovania a ktoré dostatočne odôvodňujú záver, že obvinený spáchal pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahuje, rozšíriť uznesením podľa § 206 ods. 5 Tr. por. obvinenie aj pre tento ďalší čiastkový skutok pokračovacieho trestného činu, pričom nie je potrebné preň už začať trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. Podľa dovolaateľa tak malo v prípravnom konaní dôjsť zo strany vyšetrovateľa k vydaniu uznesenia podľa § 206 ods. 5 Tr. por. o rozšírení obvinenia za pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., kde malo byť presne popísané jeho konanie vo vzťahu k „viacerým osobám“, kde tieto osoby mali byť aj konkretizované osobnými údajmi a podrobným popisom jeho konania, nakoľko v pôvodnom uznesení o vznesení obvinenia z 25. septembra 2014 k takému popisu nedošlo. V nadväznosti na to obvinený tvrdí, že takýmto postupom mu počas celého priebehu prípravného konania bola odňatá možnosť brániť sa, využiť svoje práva na obhajobu, osobitne právo podávať sťažnosti proti rozširovaniu obvinenia pre ďalšie čiastkové útoky. Tento, podľa dovolaateľa, závažný procesný nedostatok nemá pritom iba technicko-právny význam, pretože sa premietol do nezákonného vykonania rozhodujúcej skupiny dôkazov nielen v prípravnom konaní, ale aj na hlavnom pojednávaní. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na právnu doktrínu známu ako „ovocie z otráveného stromu“.

Napokon dovolateľ namieta, že súdy konajúce v danej trestnej veci nesprávne ustálili jeho zavinenie na skutkovom dejí opísanom v obžalobe, v ktorej ale absentuje popis takého jeho konania, ktoré by zodpovedalo uvedenej právnej kvalifikácii skutku a napriek neodstráneniu procesných vád dospeli k právnomu záveru, že sa dopustil drogovej trestnej činnosti a uznali ho za vinného. S nezákonným výrokom o vine potom súvisí podľa obvineného aj nezákonnosť výroku o treste, pretože mal byť uznaný za vinného iba podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a podľa tohto ustanovenia mu mal byť uložený aj primeraný trest odňatia slobody, pričom pri trestnej sadzbe za tento trestný čin a pri použití zmiernujúceho ustanovenia podľa § 39 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. prichádzalo do úvahy dokonca podmienčné odsúdenie.

V podstate z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd

1) podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 22. apríla 2015, sp. zn. 3To/18/2015, a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jeho neprospech,

2) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok Okresného súdu Trenčín z 12. marca 2015, sp. zn. 2T/29/2015, v celom rozsahu a zrušil tiež ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozsudky, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

3) podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol,

4) podľa § 380 ods. 4 Tr. por. prerušil výkon trestu odňatia slobody uloženého napadnutým rozhodnutím.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že vzhľadom na priebeh prípravného konania, ako aj konania pred prvostupňovým súdom, považuje dôvody dovolania a argumenty uvádzané obhajobou minimálne za zvláštne a nereflektujúce skutočný priebeh udalostí. Poukázal pritom na to, že obvinený nepopieral v prípravnom konaní spáchanie skutku kladeného mu za vinu. Na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, skutok oľutoval a na všetky položené otázky v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku odpovedal „áno“. Podľa prokurátora to znamená, že prijal vinu za skutok tak, ako bol uvedený a zároveň trestnoprávne kvalifikovaný v obžalobe. Za podstatné považuje tiež to, že obhajoba bola až do rozhodnutia krajského súdu, ktorý zvýšil trest z pôvodných päť rokov na sedem rokov, s rozhodnutím súdu, ako aj s prípravným konaním „spokojná“. Námietky obhajoby o procesných vadách prípravného konania uplatnené až v dovolaní vyznievajú podľa prokurátora výlučne účelovo. Navrhol preto, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného G. T. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 257 ods. 5 Tr. por. ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V prvom rade treba k veci uviesť, že hoci podané dovolanie formálne smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu druhého stupňa, ktorý na podklade odvolania prokurátora zmenil výrok o treste napadnutého rozsudku v neprospech obvineného, dovolateľ v ňom vecne napáda iba výrok o vine, ktorý urobil prvostupňový súd na základe jeho vyhlásenia o vine a proti ktorému Trestný poriadok, v rozsahu v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, nepriznáva obvinenému právo podať odvolanie. Nezákonnosť uloženého trestu totiž dovolateľ odvíja výlučne z podľa neho nezákonného výroku o vine.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Tr. por. pritom vyplýva, že proti rozsudku, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Toto ustanovenie ale zároveň neurčuje okruh osôb, ktoré sú oprávnené tak urobiť. Pri riešení tejto otázky je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä ustanovenia § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 372 ods. 1 Tr. por., z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním (v tomto prípade výrok o vine), podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným.

Keďže obvinený nepodal (ani nemohol podať) proti dovolaním napádanému výroku o vine riadny opravný prostriedok a ani nedošlo k zmene tohto výroku v jeho neprospech na podklade odvolania prokurátora, nie je v posudzovanej veci osobou oprávnenou podať dovolanie a takouto osobou by mohol byť len minister spravodlivosti (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017).

V závere najvyšší súd len pre úplnosť dodáva, že podané dovolanie nespĺňa ani podmienku uvedenú v § 371 ods. 4 Tr. por. Obvineným namietané okolnosti, ktoré by v prípade ich preukázania bolo možné vecne podradiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (porušenie práva na obhajobu v dôsledku podkvalifikovania skutku v počiatočnej fáze konania a nesprávneho postupu pri „rozširovaní“ obvinenia), mu totiž boli známe už v pôvodnom konaní, pričom doposiaľ ich vôbec nenamietal.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného G. T. ako podané neoprávnenou osobou odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.